

2019-01-28 Nr. 19-1002

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2019-01-25 Nr. 1.36E/27-68

Į 2019-01-10 Nr. 1D-169

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2019 m. sausio 10 d. raštu Nr. 1D-169 pateiktus derinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 ir 67 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 72⁴ straipsniu įstatymo projektą Nr. 19-161 (toliau – BK projektas) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. 19-160 (toliau – BPK projektas), informuoja, kad dėl BPK projekto siūlomo teisinio reguliavimo pakeitimo tikslo, teisinio reguliavimo priemonių ir galimų teisinio reguliavimo pasekmių pastabų ir pasiūlymu neturi.

Dėl BK projekto siūlomo teisinio reguliavimo priemonių ir galimų teisinio reguliavimo pasekmių teiktinos šios pastabos ir pasiūlymai.

1. BK projektu teikiamais baudžiamojo įstatymo pakeitimais siūloma įtvirtinti naują baudžiamojo poveikio priemonę – įpareigojimą pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą. Šio projekto aiškinamajame rašte nurodytų argumentų, pagrindžiančių naujos baudžiamojo poveikio priemonės sukūrimo poreikį, kompleksinė analizė leidžia konstatuoti, kad siūlomi baudžiamojo įstatymo pakeitimai orientuoti į nepilnamečių ir mažamečių veiksmingesnę apsaugą nuo seksualinės prievartos ir (ar) seksualinio pobūdžio išnaudojimo. Atitinkamai, minėtame aiškinamajame rašte nurodoma, kad pateiktų derinti baudžiamųjų įstatymų projektų „<...>“ tikslas – seksualinio pobūdžio nusikalstamas veikas prieš mažamečius ir nepilnamečius asmenis padariusiems asmenims numatyti baudžiamojo poveikio priemonę – terminuotą įpareigojimą pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą. Kartu pažymima, kad siūlomais teisinio reguliavimo pakeitimais „<...>“ siekiama parodyti valstybės požiūrį į asmenis, įvykdžiusius seksualinius nusikaltimus prieš vaikus, ir sukurti saugesnę aplinką vaikams „<...>“, o naujos „<...>“ baudžiamojo poveikio priemonės paskyrimu siekiama apriboti galimybes rizikos grupės asmenims daryti naujas seksualinio pobūdžio nusikalstamas veikas prieš mažamečius ir nepilnamečius asmenis „<...>“. Kita vertus, BK projekto 72⁴ straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad „įpareigojimą pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą teismas gali skirti tais atvejais, kai asmuo padarė šio kodekso XXI skyriuje ir 157, 162, 307 straipsnio 3 dalyje, 308 straipsnio 3 dalyje ir 309 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytas nusikalstamas veikas.“ Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad BK projekto autorių siūlomi baudžiamojo įstatymo pakeitimai peržengia aiškinamajame rašte nurodyto teisinio reguliavimo pakeitimo tikslo ribas ir dėl šios priežasties laikytini neproporcingomis priemonėmis siekiamo tikslo atžvilgiu. Kitaip tariant, vadovaujantis BK projekto autorių siūlymais, taikyti naują baudžiamojo poveikio priemonę seksualinės prievartos atvejais (t. y.

BK XXI skyriaus nurodytų nusikaltimų padarymo atvejais), *priešingai* nei seksualinio išnaudojimo atvejais, įmanoma net tada, kai seksualinio pobūdžio nusikalstamos veikos padaromos ne tik prieš mažamečius ir nepilnamečius, *bet ir prieš pilnamečius (suaugusius) asmenis* (pavyzdžiui, BK 149 straipsnio 1 dalies ar *net* BK 152 straipsnio nurodytais atvejais). Tuo tarpu, seksualinio išnaudojimo atvejais, naujos baudžiamojo poveikio priemonės taikymas įmanomas *tik tada*, kai tokio pobūdžio nusikalstama veika (pavyzdžiui, BK 307 straipsnio 3 dalis, 308 straipsnio 3 dalis ir pan.) padaryta *prieš mažamečius ir nepilnamečius asmenis*. Dėl aukščiau nurodytų priežasčių, siekiant BK projekto aiškinamajame rašte užsibrėžtų tikslų ir kuriamo teisinio reguliavimo nuoseklumo, siūlytina BK projekto 72⁴ straipsnio 1 dalies nuostatas *aiškiai orientuoti būtent į nepilnamečių ir mažamečių* apsaugą nuo seksualinės prievartos ir šiame kontekste, kaip ir seksualinio išnaudojimo atvejais, *nurodyti tik tuos BK XXI skyriaus straipsnius, kuriuose įtvirtinta baudžiamoji atsakomybė už seksualinę prievartą prieš mažamečius ir nepilnamečius* (pavyzdžiui, BK 150 straipsnio 3 ir 4 dalys, 151 straipsnio 2 dalis ir kt.).

2. BK projekto 72⁴ straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad „įpareigojimą pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą teismas *gali skirti* tais atvejais, kai asmuo padarė šio kodekso XXI skyriuje ir 157, 162, 307 straipsnio 3 dalyje, 308 straipsnio 3 dalyje ir 309 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytas nusikalstamas veikas.“ Kartu BK projekto 72⁴ straipsnio 2 dalyje pažymima, kad „įpareigojimas pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą *gali būti* skiriamas nuo vienerių iki penkerių metų. <...>“ Įvertintus BK projekto autorių siūlomos baudžiamojo poveikio priemonės taikymo pagrindą, *lieka neaišku*, kokiais būtent atvejais teismas *būtų įpareigojamas* skirti kaltininkui šią baudžiamojo poveikio priemonę. Pastebėtina, kad BK projekto 72⁴ straipsnio 1 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų padarymas, vadovaujantis BK projekto nuostatomis, *savaime taip pat nelaikytinas* imperatyviuoju pagrindu teismui skirti BK projekte nurodytą poveikio priemonę. Tuo tarpu papildomų šios naujos baudžiamojo poveikio priemonės taikymo pagrindą apibrėžiančių aplinkybių BK projekte taip pat nenurodoma. Aptariamuoju aspektu, pastebėtina, kad kitais BK nurodytais atvejais, kiek tai susiję su baudžiamojo poveikio priemonių taikymu, tokių poveikio priemonių taikymas, kaip taisyklė, yra imperatyviai apibrėžiamas, nepaliekant teisės taikytojui neribotos diskrecijos.¹ Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad siūlomos naujos baudžiamojo poveikio priemonės taikymo pagrindas *nėra tinkamai apibrėžtas* ir dėl šios priežasties iš esmės *išskirtinai priklauso vien tik* nuo teisės taikytojo diskrecijos, kas gali nulemti visos kuriamos baudžiamojo įstatymo normos taikymo srities neapibrėžtumą bei šios normos taikymo praktikos nenuspėjamumą.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

Jevgenijus Kuzma (8 5) 266 2885, el. p. jevgenijus.kuzma@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

¹ Pavyzdžiui: BK 68¹ straipsnis („2. Viešųjų teisių atėmimą teismas *skiria* tais atvejais, kai nusikalstama veika padaryta piktnaudžiaujant viešosiomis teisėmis.“); BK 68² straipsnis („1. Teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla atėmimą teismas *skiria* tais atvejais, kai asmuo nusikalstamą veiką padaro darbinės ar profesinės veiklos srityje arba kai teismas, atsižvelgdamas į padarytos nusikalstamos veikos pobūdį, padaro išvadą, kad asmeniui negalima palikti teisės dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla.“); BK 69 straipsnis („1. Teismas *skiria* turtinės žalos atlyginimą ar pašalinimą, kai dėl nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo buvo padaryta žalos asmeniui, nuosavybei ar gamtai.“); BK 72² straipsnis („Teismas *įpareigoja* dalyvauti smurtinį elgesį keičiančiose programose asmenis, padariusius nusikalstamas veikas artimajam giminaičiui ar šeimos nariui. <...>“) ir pan.

2019-01-23 Nr. 19-786

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2019-01-23 Nr. (16.3E-31) SD-382
I 2019-01-10 Nr. 1D-169

**DĖL BAUDŽIAMOJO KODEKSO 42 IR 67 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO
PAPILDYMO 724 STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO
342 IR 357 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO**

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktus derinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 ir 67 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72⁴ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas Nr. 2), pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlome atsisakyti Projekto Nr. 1 2 straipsnio 3 dalyje numatyto pakeitimo kaip perteklinio, nes Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 67 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „Baudžiamojo poveikio priemonės turi padėti įgyvendinti bausmės paskirtį“ iš to išplaukia, kad nesuderinus bausmės ir baudžiamojo poveikio priemonės ji nepadės įgyvendinti bausmės paskirties.

2. Siekiant aiškinamajame rašte nurodytų Projekto Nr. 1 ir Projekto Nr. 2 tikslų, siūlome tikslinti Projekto Nr. 1 3 straipsniu pildomą Kodekso 72⁴ straipsnio (toliau – 72⁴ straipsnis) 2 dalį, baudžiamojo poveikio priemonės taikymą susiejant su asmens teistumu, kuris bus nustatytas pagal įvykdytą konkrečią 72⁴ straipsnio 1 dalyje nurodytą nusikalstamą veiką.

3. Atkreipiame dėmesį, kad 72⁴ straipsnio 3 dalis prieštarauja Projekto Nr. 2 2 straipsnio 1 daliai, kurioje nurodyta, kad baudžiamojo poveikio priemonė – įpareigojimas pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą, paskirta kartu su laisvės atėmimo arba arešto bausme, pradedama vykdyti, kai nuteistasis atliko bausmę arba lygtinai paleidžiamas iš pataisos įstaigos. Pagal 72⁴ straipsnio 3 dalį baudžiamojo poveikio priemonė – įpareigojimas pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą, paskirta kartu su laisvės atėmimo arba arešto bausme, taikoma visą laisvės atėmimo ar arešto atlikimo laiką. Atkreipiamas dėmesys, kad nustačius, kad baudžiamojo poveikio priemonę – įpareigojimą pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą, taikyti visą laisvės atėmimo ar arešto atlikimo laiką būtų netikslinga, nes asmens gyvenamoji vieta laisvės atėmimo ar arešto atlikimo metu būtų laisvės atėmimo ar arešto bausmės atlikimo vieta.

4. Neaiški 72⁴ straipsnio 3 dalies formuluotė „taikoma visą laisvės atėmimo ar arešto atlikimo laiką ir teismo paskirtą laiką po laisvės atėmimo ar arešto atlikimo“. Iš pateikto formuluotės galima suprasti, kad laisvės atėmimo ar arešto bausmės atlikimo metu baudžiamojo poveikio priemonė taikoma teismui nepaskyrus.

5. Siūloma tikslinti 72⁴ straipsnio 4 dalies formuluotę, atsisakant kaip perteklinių žodžių „iki teismo nustatyto termino pabaigos“.

6. Atkreipiame dėmesį, kad iš 72⁴ straipsnio 4 dalies neaišku, kuriai policijos įstaigai asmuo turi pranešti apie planuojamą išvykimą iš gyvenamosios vietos ilgiau kaip septynioms paroms. Siūlome minėtą nuostatą suderinti su Projekto Nr. 2 1 straipsniu keičiamo 342 straipsnio 4 dalies 10 punktu.

Viceministrė

Vilma Augienė

2019-01-18 Nr. 19-582

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijai

2019-01-17 Nr. (41.3-91E) 3-210
I 2019-01-10 Nr. 1D-169

DĖL BAUDŽIAMOJO KODEKSO 42 IR 67 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 72⁴ STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 342 IR 357 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO

Ekonomikos ir inovacijų ministerija, išnagrinėjusi pateiktus derinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 ir 67 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72⁴ straipsniu įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, praneša, kad pastabų ir pasiūlymų neturi.

Ekonomikos ir inovacijų viceministras

Elijus Čivilis

LR VRM ADMINISTRAVIMO DEPARTAMENTAS
Gauta
2019-01-23 Nr. 1G-765

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
TAIS

2019-01-22 Nr. 4R-33-(6.6)
I 2019-01-10 pranešimą

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTŲ NR. 19-159, 19-160 IR 19-161 DERINIMO

Nacionalinė teismų administracija, susipažinusi su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktais derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektu Nr. 19-159 „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 ir 67 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72⁴ straipsniu įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ ir kartu su šiuo projektu teikiamais Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo projektu Nr. 19-160 bei Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 ir 67 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72⁴ straipsniu įstatymo projektu Nr. 19-161, informuoja, kad esminių pastabų ar pasiūlymų šioms teisės aktų projektams neturi.

Direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis direktoriaus funkcijas

Antanas Jatkevičius

Justinas Bagdžius, tel. (8 5) 251 4125, el. p. justinas.bagdzius@teismai.lt

(originalas nebus siunčiamas)

LIETUVOS
TEISMAI

2019-01-21 Nr. 19-675

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2019-01-21 Nr. 17.2.- 286

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ NR. 19-159, 19-160 ir 19-161

Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, susipažinusi su pateiktais derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo “Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 ir 67 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72⁴ straipsniu įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui” projektu Nr. 19-159, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. 19-160 ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 ir 67 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72⁴ straipsniu įstatymo projektu Nr. 19-161, šiems projektams pritaria, pastabų ir pasiūlymų pagal kompetenciją neturi.

Generalinis prokuroras

Evaldas Pašilis

Greta Bruzgienė, tel. 266 23 10, el. p. greta.bruzgiene@prokuraturos.lt